

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre ————— 3 ft — kr.
Félévre ————— 1 ft 50 kr.
Negyedévre ————— 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 ft.
Egyes szám ára 7 kr.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Nyitlatter sora 20 kr.

A lap megjelenik minden szerdán.

Visszatekintés tíz évre.

I.

A múlt hét szombatján, ápr. 29-én ülte meg egyházmegyénk főpásztora püspöki székhelyének évforduló napját. Ekkor fejezte be eredményekben gazdag egyházkormányzása második decenniumának első évét.

Miként minden évben e napon, az egyházmegye és főpásztor eljegyzésének eme nevezetes ünnepén, úgy ma is az egyházmegye minden templomában buzgó ima szállt fel a papság és hívek ajkairól Istenhez szívből hálát adva a vett jótéteményekért s forrón kérve a minden siker és előhaladás forrását, árasztva el kegyelmének bőségével a szeretett főpásztort s adja meg nemes buzgalmaéhoz a lelki, testi erőt, hogy Isten dicsőségére és a hívek lelki üdvére minél nagyobb virágzásra hozza egyházmegyénket.

És valóban nagy okunk is volt e napon mind a hálára, mind a buzgó kérelemre. Hiszen ha visszatekintünk főpásztorunknak ama tíz évi kormányzására, melynek csak imént értük el határát, az egyházmegye életének bármely nyilvánulásában az eredményesnek, az előhaladásnak oly sok szép bizonyítékával találkozunk, hogy önkénytör elő szívből a hálának öröme: „Amavit eum Dominus et or-

navit eum. . . Gloria et divitiae in domo eius! Másrészt, ha meggondoljuk, hogy mindezen sikernek és előhaladásnak megindítója és előmozdítója Isten után legnagyobb részt az Ur szíve szerinti főpásztor nemes buzgalma volt, az Isten iránti hála nyomában önként kellett előtörni az esdő fohásznak is „Deus: omnium fidelium pastor et rector, famulum tuum Julium, quem pastorem Ecclesiae Szatmarinensis praesse voluisti, propitius respice . . . assidua protectione gubera!”

Ily közérzés mellett hivatásunk egyik legszebb kötelemét teljesítjük mi is, a midőn szívből esatlakozunk a papság és hívek kettős imájához és a sajtónak, mint a közvélemény organumának nevében is lerójjuk a hódolat adóját.

Ez alkalmat azonban egy más kötelemünk leróására is meg akarjuk ragadni. Visszatekintve ezen tízévi kormányzás eredményeire, igazolni is akarjuk a közérzést, melynek kifejezést adtunk.

Nem lehet ez hízlegés résziunkról oly nemes lelkű főpásztorral szemben, a ki nem szereti, sőt kerüli a feltűnést, az ünnepeztetést; a ki a nyilvános szerepléstől elvonulva az egyházmegyében és az egyházmegyének él, s a ki ha reá tekint is a sikerekre, melyeket elért, sz. Pál apostollal jól tudja és fennen hirdeti Gratia Dei sum id, quod sum! Gratia Dei in me vacua non fuit.

Hiszen a hivatásos élet egy jelentékeny szakára visszatekinteni és abban a jótéteményeket elismerni, hogy hálát adjunk érettök Istennek, oly kötelesség, mely elől álszerűség volna kitérni; viszont részünkről constatalni a közérdek szolgálatában elért eredményeket, oly publicistikai feladat, melyet hivatásunk és a nyilvánosság, melynek szolgálatában állunk, méltán megkövetel.

És különösen megköveteli azon magas állás, a melyről azt mondá Üdvözítőnk: „Ti vagytok a világ világossága. Ugy világoskodjék a ti világosságtok, hogy az emberek lássák a ti jó cselekedeteiteket s dicsőítsék Istent, ki a menyekben van.” És különösen időszerű ez ma, a midőn a kornak az egyház iránt kedvezőtlen áramlata oly sokszor lép föl tulságos követelésekkel és ha nem lát, tapogat mindent kézzel foghatólag, oly könnyen kész az igazságtalan ítéletek és következtetésekre.

Ez vezethette Szalezi sz. Ferenczet is, a midőn püspöki működését a többek közt azon jó feltétellel kezdette, hogy jótéteménynek egy részét nyilvánosan, másik részét titokban fogja gyakorolni, úgy tartván, hogy nem igazi alázatosság az, ha egy ily magas méltóságra jutott egyházi férfiú összes jó cselekedeteit elrejt, midőn első sorban az a kötelessége, hogy az embereknek minden erényben jó példát ajon.

TÁRCZA

Naszreddin hodsa tréfái.*)

Törökországban, Bulgáriában és Romániában élnek a nép száján bizonyos tréfás elbeszélések, melyeket Naszreddinnek tulajdonítanak. Naszreddin Kis-Ázsiának Aksehir városában élte le napjait. Itt hodsa volt azaz tanító, bírói és egyházi működése volt, a hagyomány szerint azon időben, mikor a sánta Timur Kis-Ázsia városait egymásután foglalta. A hatalmas hódító elé városa képviselőjében járulandó, azon törte a fejét, mivel kedveskedhetnék neki. Megkérdezte feleségét, mit vigyen Timurlenknek, vajjon fűgét-e vagy birsalmát. A felesége birsalmát tanácsolt, mert ez nagyobb és szebb is. De a hodsának az volt az elve, hogy nem jó az asszony tanácsa után indulni. Fűgét vitt a

hatalmas uralkodónak, kinek nem lévén inyere ilyes ajándék, a fűgétet egyenkint a hodsá fejéhez csapta. „Áldassék Allah!” kiáltott fel Naszreddin minden egyes koppánáskor. A kíváncsi Timurnak megmondta a hálalkodás okát. Azért áldassék Allah neve — felöl neki Naszreddin — mert nem fogadtam meg a feleségem tanácsát. Ha ő reá hallgatok és birsalmát hozok a fűge helyett, azóta már rég összezuzódott volna a fejem. Timurnak nagyon tetszett e beszéd, megkedvelte a hodsát, aranyokkal váltotta meg az ütések s bármikor szabad bemenetet engedett neki udvarába.

A tréfás Naszreddin megmenti városát a többi városok szomorú sorsától. Tréfái általmennek a nép szájába s így a nép közkinésévé, a népirodalom termékévé válnak. Ki van bennük fejezve a török néphumor. A törökkel való érintkezés folytán általmentek a román nép szájába is, mely a nevet is Nasratin-ra átalakította. Pánn Antal a nép szájáról gyűjtötte össze azokat, versbe foglalta, s kiadta 1853-ban.

Egyszer Naszreddin hodsa az ablakon

kifelé nyujtogatta az orrát. Egy barátja arra fele haladva kérdezi: mit szagolsz? Feleli rá: Szomszédom pompás ételeket eszik, én ezeknek szagával lakom jól. Pánn így fejezi be a tréfát. De az indiai prototipban meg van a folytatása, melyben Gura Gara martha, ki Naszreddinnek felel meg, szomszédja által bíróság elé idéztetik, hogy fizesse meg az ételek gőzét. A bíró arra itéli a szaggal jóllakottat, hogy fizessen szomszédjának megfelelően a pénznek csengésével. Ezen eszme variánsával találkozunk a perzsa irodalomban is. Egy leány bevádol egy fiatal embert, hogy a tükörben megeskölta a képét, a bíró arra itélte a fiatal embert, hogy ostor csapásokkal illessék az árnyékát.

Találkozunk Naszreddinnel is azon találós kérdésekkel, melyekre a ezinkotai kántor oly bölesen megfelel s melyekre emlékeztet a németben: Der Kaiser und der Abt. Egyik nem vette a másiktól, közfórából merített mindegyik. Till Eulenspiegel a németek Naszreddinje, a főtípusa a népies bolondnak.*)

*) Népkönyve megjelent először 1519-ben.

*) Az Akadémiai Értesítő 106. füz. és Dr. M. Gaster „Literatura Populara Románá” című könyve nyomán.

Ez vezette szeretett főpásztorunkat is, midőn püspökségének tizedik évfordulója alkalmából a zajos és nyilvános ünnepeletés helyett egy nagyszabású körlevélben adott hálát Istennek, hogy „e tiz év eseményeinek hallatára vele együtt mindannyian felbuzdulva áldják és dicsőítsék Istent, kinek mindenható kezében csak eszköz volt ő és voltak mindazok, kiknek neveit a tiz év története följegyezte.”

Hadd legyenek tehát fölírva ez események e lap hasábjain is! Hadd hirdesse e tiz év történetét e lap is, mely a jelen s jövőnek szól a multnak tetteiről, hogy azokból okuljon s új és még nagyobb tettekre buzduljon!

Törvény, jog, igazság.

Ezt a hármast jelszót írta zászlójára Széll Kálmán miniszterelnök s hirdette ki ország világ előtt, midőn a jogtalanságot és erkölestelenséget egyaránt ápoló Bánffy kormány bukása után átvette az ország ügyeinek intézését. Örömmel vette e kijelentéseket akkor mindenki tudomásul azon hitben, hogy az ököljog végre-valahára ki lesz szorítva társadalmi és politikai életünkéből.

A szép illúziókból azonban az első ébredés a csalódásra hamarabb bekövetkezett, mint valaki o'yhítározott enunciatió után remélni merészelt volna. Ugy látszik, hogy azok a hangzatos jelszavak pusztán szók maradnak csupán, s az új kormány által sem lesznek aprópénzre váltva. Mert lehet-e annál nagyobb igazságtalanság mint midőn az országnak úgy intelligentiára, mint hazafiságra egyaránt előkelő osztályát, a katolikus papságot kiszolgáltatta a kormány az üldöztetés szertelenségeinek. Lehet-e nagyobb jogtalanság, mint midőn törvénybe iktatja azokat a sérelmes szakaszokat, melyek kancellariparagrafus név alatt ismeretesek, melyek míg egyrészt megbélyegzik a kath. papságot, másrészt velök szemben az önkény kedvtelésének szabad utat nyitnak.

Egy évig terjedhető államfogházzal és ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, valamint politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésével büntetendő az a lelkész, aki kegyszerek segítségével korteskedik. Akár el-

Kúnos Ignác, akadémiai lev. tag, a helyszínén a nép szájáról gyűjtött Naszreddin-féle tréfákat. Megmutatták a tavat, a melybe a hodsza kacsája belefult. Naszreddin azóta minden nap odajárt a tóhoz, kenyeret aprított bele és kanalazta; ha valaki kérdezi, mit csinál, „kacsa-levest eszem” volt a felelete.

Egy aksehirbeli ember elbeszélte Kúnosnak, hogy egy falusi török nyullal ajándékozta meg a hodsát. Erre a hodsza megvendégelte a falusit. Jönnek erre mások. Azt mondják, hogy ők annak a falusinak szomszédai, ki neki a nyulat hozta. Ezeket is megvendégeli Naszreddin.

De most már az illető szomszédainak szomszédai is titulust formálnak a megvendégeltetésre. Ezek elé vizet tesz a hodsza. S midőn vendégei kérdezik, mi ez, így felelt: azon nyul levesének leve, melyet nekem a ti szomszédaitok szomszédja hozott ajándékba.

Ha valaki együgyű kérdést intézett hozzá, Naszreddin még együgyűbb felelettel vágott vissza. Kérdezi valaki tőle, mit esi-

vonja a kegyszereket a votumért, akár kegyszerekben való részesítést ígér.

A zaklatásnak ily körmönfont módon kiesztelt jogosultsága sehogyszem illeszthető bele a törvény, jog és igazság korszakába. Hiszen akkor nap nap mellett bíróság elé hurezolhatják a papot, s lecsukhatják anélkül, hogy a választások óhajtott tisztasága ellen csak körömfeketényit is vétett volna. Hamis tanu vagy hamis vádaskodó a mai világban akad számtalan. Már most tegyük fel, hogy a választások után akár gyűlölségből, akár mások felbujtása következtében, akár reményében a busás fizetésnek találkozik egyén, ki vádat emel a kath. pap ellen, hogy a gyónásban megtagadta tőle a feloldozást, azt a papot feltétlenül el kell ítélni. Azért mondjuk, hogy *kell*, mert az illető pap nem is védheti magát; sem szóval, sem esküvel, sem tanuval, nincs módjában megezáfolni a támasztott vád alaptalan voltát. A gyónás tudvalevőleg titok, melynek megőrzésére a legszigorubb lelkiismereti törvények által van kötelezve a lelkész, úgy hogy kénytelen inkább ártatlanul bármily büntetést magára vonni, mintsem a gyónás titkának szentségét megsértse. Sőt még azt sem szabad beismernie, hogy megtagadta e valakitől a feloldozást vagy nem.

Hogy a pap egyházi teendőinek végzése közben ne politizáljon, hogy egyházi jelvények politikai agitáció eszközéül ne alacsonyítottassanak le, az helyes, — az ilyen cselekedetek az egyház intencióival nem egyeznek meg, és ha valaki netalán elkövetné, megérdemli a büntetést. De törvénybe iktatni a hereze-hureza lehetőségét, felszabadítani lelkiismeretlen, jellemtelen embereket oly téren a kath. papság zaklatására, amely téren nem is védheti magát, azonnal bárki beláthatja, hogy ez arezulátése az igazságérzet legelemibb követelményeinek is. Az olyan kormány, mely ilyen szakaszt törvényerőre kíván emelni, nem mondhatja magáról, hogy a jog és igazság alapján áll.

De most vegyük az éremnek másik oldalát. Miért van ez a hajszá egyedül csak a kath. papság ellen irányítva? Mért nem jutott eszközbe Bánffy Dezsőnek és Perczelnek, akik ezeket a szakaszokat megteremtették, hogy azok a köztisztviselők, kik hivatalos hatalmukkal a választások tisztaságának rovására oly gyakran visszaéltek, sokkal nagyobb hatással vannak a népre,

nálnak ujholdkor a régi holddal. Fölapritják és csillagokat kovácsolnak belőle, volt a felelet. Végezetül még egy helyi színezetű tréfa, mely fajta különösen lekötötte Kúnos figyelmét.

A hodsza Timurtól 10 aranyat kér, hogy magának valami emlékfélét emelhesse. Szívesen adta a 10 aranyat Timur, de kíváncsi is, mit fog vele tenni. A bohókás hodsza az aksehiri határon kőbe illesztett nagy ajtót építtetett, ki sem építette a többi falakat, mindazonáltal erős vaslakattal látta el az ajtót. Ezen tetteire mondogatta: Az utókort csak sirásra fogják Timur hatalmas kőfalai fakasztani, míg Naszreddin csak nevetetni fog. Volt egy ember, a ki a világhódítóknak is szemébe merete mondani az igazságot. Különös építkezése mellett levén eltemetve, el-el látogatnak sirjához és teljesedésbe megy, mit magáról előre megmondott, mert senki sem hagyja el a helyet nevetés nélkül.

Lukács György.

mint az a pap, ki esetleg a tulvilági büntetést helyezi neki kilátásba. Mért nem sujtják büntetéssel azokat az állami alkalmazottakat, kiknek sokkal inkább módjukban áll megfélemlíteni a népet, mint épen egy kath. lelkésznek. Vagy azoknak ezután is minden szabad lesz? .. Ez sem illik bele a jog és igazság keretébe.

Egyforma mértékkel kell mérni mindenkinél, ha kétségtelenné akarjuk tenni, hogy igazságszeretet vezérel bennünket. A Bánffy kormánytól megszoktuk az ellenkezőt, a Széll kabinetől nem vártuk ezt a folytatást. Ha ilyen mederben halad tovább a kormányzatnak a jog és igazság szerint való irányítása, meg kell rendülni az ember minden hitének a magyar államférfiak kijelentéseivel szemben.

Annak igazolásául, hogy mily méltatlan eljárás ez a kath. papsággal szemben, még csak kitűnő publicistáknak, *Bartha Miklós* országgyűlési képviselőnek szavait kívánjuk idézni, kinek pedig mint protestáns embernek egyáltalában nem lehet érdeke a kath. papoknak védelmére kelni. De akiben igazságérzet van, annak nem lehet másként gondolkozni, mint ahogy az ügyszöz *Bartha Miklós* szólott. Betűről betűre ezeket mondja:

„Osztályok megbélyegzése és üldözése nem feladata a törvényhozásnak. Már pedig a kegyszerek felemlítésében a kath. papság méltán lát magára nézve megbélyegzést és üldözést. A kitűzött cél a kegyszerek emlegetése nélkül is elérhető, ha tilalmul állítja a törvény az egyházi fenyték alkalmazását és a tulvilági büntetéssel való fenyegetést.

Nem hozom emlékezetbe azt a hazafias közművelődési missiót, melyet a kath. papság történelmünk rendjén betöltött. Ezuttal csak annyit óhajtok, hogy a jogegyenlőségről és a politikai méltányosságról a kath. papokkal szemben se feledkezzék meg a törvényhozás. Betegeskedő irányeszméknek fattyuhajtása az olyan liberalismus, mely konkrét esetek hiányában is mintegy hivattásszerűleg fenekedik a papokra.”

Igy szól *Bartha Miklós*, egy kálvinista, függetlenségi képviselő. Nem kell ehhez semmi kommentár, azonnal szembeütő, hogy belőle a jog és igazság tisztelete szól.

A kath. autonomia.

I.

Sokszor kifejtettük már, hogy a magyar kath. egyház jövőjére alig van fontosabb kérdés mint a kath. autonomia megalkotása; mert minden eddigi tér-és jogvesztésünk abból a két ferde helyzetből származott, hogy egyrészt a felekezeten kormány az egyház szabadságát gátló oly jogokat gyakorolt a kath. egyház belső ügyeiben, különösen a főpapok kinevezésében, iskoláiban és vagyonekezelésében, a mely megbénította az egyház szabad fejlődését; másrészt a felekezeten kormányok tulkapásai és jogfosztásával szemben az egyház ügyei iránt teljesen közönyös világi hivekben sem talált az egyház érdeke hathatós védelmet.

Az autonomiának kettős főcélja tehát: viszaszerezni az egyház szabadságát belügyeiben a kormánytól, a szabad rendelkezést az egyházi kinevezésekre, az iskolákra s vagyónának kezelésére, s megnyerni a világi elem tevékeny közreműködését az egyház jogainak védelmére.

Ily életbevágó fontos érdekekről lévén szó, azt hisszük, hogy minden hívő

katholikust érdekelni fognak azon mozgalmak és tárgyalások, a melyek kath. autonómiánk megalkotása ügyében megindultak; azért elhatároztuk, hogy szives olvasóink tájékoztatása végett a mai számmal a fenti ezimen állandó rovatot nyitunk, melyben összefoglalva előadjuk az ügyben történeteket.

*

A kath. autonómiai congresszustól kiküldött 27-es bizottság Szapáry Gyula gróf elnöke alatt ápr. 18-án tartotta gyűlését, hogy megbírálja a 9-es bizottság munkálatát.

Rakovszky István az első felszólaló bejelenté, hogy tudomása van a kormánynek egy munkálatáról, mely a 9-es albizottság munkálata alapján készült. Kérde, van-e erről tudomása az elnöknek s ha van, hajlandó-e azt a bizottság tudomására hozni, hogy már az általános vitánál ismerjék azon álláspontot, melyet a kormány az autonómiával szemben elfoglal. Szapáry elnök csak egy előadói tervezetről tud, a melyet nem kérhet át.

Ugron Gábor köszöni az elnöknek, hogy nem Bánffy alatt hívta össze a bizottságot; most az új rendszer alatt több reményünk lehet a sikerre. Azt véli, hogy előbb mi állapítsuk meg az autonómia alapelveit s csak ha a kongressus ezeket helyben hagyta, akkor érkezett el az ideje, hogy a kormány szándékait kutassuk. A püspöki kar a maga álláspontját szintén a bizottság és kongressus kebelében érvényesítse, nem külön munkálatban. Ha ezélt akarunk érnit, akkor egyháziaknak és világiaknak egyesült erővel kell küzdenünk a magyar katolikusok jogaiért. Szerinte a 9-es bizottság munkálata kevés van, a mi elfogadható.

Sághy Gyula, Hortoványi József, Molnár János egy véleményen vannak Ugronnal. Molnár szerint nem az a kérdés, hogy a kormány mit akar megadni, hanem hogy mi mit követelünk. A főkegyuri jog gyakorlására nézve a főkegyur elhatározására van szükségünk és nem a kormányra.

Apponyi Albert gróf előbb szeretné ismerni a püspöki kar és kormány előterjesztéseit.

Zichy Nándor pr. Apponyival szemben kijelenti, hogy az ő elhatározását a miniszter nézete nem befolyásolja s azt is helyesli, ha ma még a püspöki kar állást nem foglal.

*

Ápr. 20-án megindult az általános vita a 9-es albizottság munkálata felett. E munkálattal senkisésem volt általában megelégedve.

Hortoványi József szükségesnek tartja, hogy a munkálatba vétessék be a magy. kath. egyház tulajdonát képező összes alapok és alapítványok átvétele a kormány kezelése alól s szabályoztassék abban az önálló kezelés.

Ugron. G. a decentralisatio mellett szólal fel, mert az egyházi kormányzat zöme a püspöki egyházmegyékben van letéve s az autonómia egyik feladata a hivek kellő szervezése, a hitbuzgóság felélesztése első sorban az egyházmegyékben fejlődik ki. Az iskolai ügyszervezet is a világi hivekkel egyházmegyénként történhetik. Az országos központba csak az általános közérdekű ügyeket vigyük. Ellene van az indirect választásnak is.

Sághy Gyula az 1870—71-i munkálatot óhajta alapul venni. Nem fogadja el a közvetett választást. Figyelembe kell venni az erdélyi kath. status szervezetét; az általok birtjogoknál kevesebbel mi sem elégedhetünk meg. A világi kath. képviselők száma nem szállítandó le.

Zichy Nándor gr. örömmel látja, hogy a felszólalókat mind a kath. szellem és szeretet vezeti. Az autonómia egyik főczélját abban látja, hogy azok a felekezeten törekvések, amelyek az iskolákban érvényesülnek, onnan kiküszöböltessenek s a kath. szellem fokoztassék. Nem igaz az, hogy mi a legfőbb kegyuri jogokat korlátozni vagy megosztani akarjuk, hanem azok gyakorlatában csak a közegekre nézve kérjük a változtatást. Ő Felsége nem ruházta e jogokat a kormányra, ezeket birta és gyakorolta a király az egyházban mindig.

Győrffy Gyula az autonómiát az önvédelem eszközéül tekinti. Elfogadja a közvetett választást. Főtörekvés a szervezetben a kath. világi elem bevonása.

Timon Ákos szerint első teendője a 27-es bizottságnak, hogy tüzetesen állapítsa meg, hogy a főkegyuraságban foglalt jogsziványok közül melyeknek gyakorlásában és milyen határok közt kívánja a részvételt az autonómia hatóságai és közegei részére biztosítani. A püspökmegyei gyűlések szervezését kívánja Ugronnal együtt; az esperességi szervezetet is szükségesnek tartja, valamint az iskolák mikénti kezelése és az azok feletti rendelkezési jog megállapítását. Az indirekt választást óhajta széles alapon.

*

Az ápril. 21-iki gyűlés hosszabb vita után 19 szóval 4 ellen a 9-es bizottság munkálatát a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. További vitatása a május 2-iki gyűlésen történt.

Hirek.

Személyi hir. Öméltósága a püspök ur pénteken este Máramaros-Szigetre utazott Hámon József kanonok és Szabó István püspöki titkár kíséretében, hogy az elhunyt Schönherr Ágoston apát-plébános temetését személyesen végezze. A szombat délelőtt tartott gyászmisén is részt vett, melyet Kozma Béla kerületi esperes mondott. A következő napot is Szigeten töltötte a püspök ur, s ezt alkalmul használta fel arra, hogy a hivekkel főpásztori szavait hallassa. Délelőtt a buzaszentelésen, délután az első májusi ajtatosságon intézett szent beszédet a jelenvolt nagy közönséghez.

Katonai előléptetések. Pacor Vilmos tábornok, a II. honvéd gyalogdandár altábornagyává, Habrovskzi József ezredes a helybeli 78-ik honvéd gyalogdandár valóságos parancsnokává lett kinevezve. Nagy Lajos főhadnagy II. oszt. századossá, Marsó Béla hadnagy főhadnaggyá lépett elő.

Püspök ur széköglalójának a mult szombaton volt 11-ik évfordulója. Ez alkalomból a székesegyházban ünnepélyes szent mise volt, melyet Szabó Norbert apát-kanonok végzett, melyen az összes kath. intézetek növendékei is megjelentek tanáraik és tanítóik vezetése alatt.

Schönherr Ágoston. A máramaros-szigeti róm. kath. egyházat súlyos veszteség érte. — Buzgó lelkipásztora Schönherr Ágoston mézkuti ez. apát, máramarosi főesperes, zsinati vizsgáló mult hó 27-én hosszas betegeskedés után elhalt. Méltán vesz részt a fájdalomban az egész egyházmegye papsága, mely önzetlen jó barátot, az egyház ügyeiért lelkesedő bajnokot, az öregebbek nemesszivü kollegát, az ifjak tanácsadót és példaképet gyászolnak benne. Mint lelkipásztor első

sorban tartotta szem előtt hiveinek lelki gondozását, Isten hajlékának díszítését. Az ő buzgalmának és fáradozásainak köszönhető, hogy a m.-szigeti templom belseje restauráltatott és díszes festményekkel lett ellátva. Jeles egyházi szónok volt, habár testi egészsége meg volt rendülve, még életének utolsó éveiben sem kimélte magát, hogy hiveit oktassa, atyai jó tanácsaival ellássa, A szegények iránt könyörületes szive volt, mindig készsággel sietett azok nyomorát enyhíteni. Máramaros megyei életében is tevékenyen működött mint bizottsági tag és állandó tagja a közigazgatási bizottságnak. Halálhíre gyorsan futott végig városunkban is, s mindenki a legnagyobb részvétellel fogadta, itt is ismerték a derék plébánost, mert városunkban egy ideig mint a papnövélde aligazgatója működött. Temetése szombaton történt a kerületi papság, M.-Sziget intelligentiájának és nagyszámu közönségnek jelenlétében. A temetési szertartást maga a püspök ur végezte, ki e czélből Hámon József kanonok és Szabó István titkára kíséretében utazott Szigetre. Ugy a ker. papság, mint a család gyászjelentést adtak ki. Életrajzi adatai s következők: Laposbányán született Szatmár megyében 1836. aug. 28. Iskolai tanulmányait Nagy-Bányán és Szatmáron, a theológiát szintén Szatmáron végezte. Tanulmányait befejezván mint nevelő működött gróf Zichy Herman családjánál. 1858. szept. 25-én áldozópappá szenteltetett, s Máramaros-Szigetre küldetett segédlelkésznek, majd 1864. febr. 1-én sugatagi lelkész lett, 1869. okt. 1-én szatmári székesegyházi hitszónoknak és a kath. iskolákban hitoktatónak neveztetett ki, innen azonban visszakiváncokozott elhagyott plébániájára, melyet a következő évben csakugyan vissza is nyert. 1877. augusztus havában a szatmári püspöki papnevelő-intézet aligazgatójának és egyházmegyei segédtanfelügyelőnek neveztetett ki, 1880-ban szentszéki tanácsos, 1881. ápril 11-én Máramaros-Sziget róm. kath. egyházának plébánosa, 1882-ben a máramaros-szigeti kerület esperese, 1883-ban Máramaros vármegye főesperese lett, 1887. jan. 19-én Ő felsége mézkuti ezimzetes apátnak nevezte ki.

Jótékony alapítvány. Hampel János, ungvári nyug. főgymn. tanár áldozárságának 50 éves jubileuma emlékére 1000 korona alapítványt tett az egyházmegye czéljaira a következő értékpapirokban: a szatmárnémeti első gőztéglagyár két részvényét illetve annak kamatait az egyházmegyében foganatosítandó egyházi szent missiók költségeinek fedezésére, másik két gőztéglagyári részvényt az előregedett és munkaképtelenné vált egyházmegyei papok sorsának feljavitására tett le. E részvények egyenkint 200 korona névértékkel bírnak. A „Pázmány-sajtó“ egy részvényét a szatmári növendékpapok alapja javára, egy másikat a „Szatmáregyházmegyei Irodalmi körnek adományozta. E részvények 100 korona névértékűek.

Hymen. Polyánszky Orestt divatáru kereskedő vasárnap tartotta esküvőjét Varga György törvényszéki iktató leányával, Berta kisasszonnyal. — Hoczmann István ügyvédjelölt jegyet váltott Komoróczy Hedvig kisasszonnyal.

Jótékonyág. A püspök ur magánpénztárából a komárommegyei gútai tűzkárosultaknak 100 forintot adományozott.

A Széchenyi-Társulatnak a mult szerdán tartott közgyűlésén Majos Károly aligazgató kegyeletes szavakkal emlékezett meg Tabajdy

Lajos haláláról, indítványozta, hogy érdemeit jegyzőkönyvben örökítsék meg, özvegyéhez részvétiratot intézzenek és 50 frttal járuljon a társulat az elhunyt szobrának felállításához. Előadta a Budapesten járt küldöttség által elért s általunk már ismerttetett eredményt. Minthogy a vármegye jelen évben 600 frttal kevesebbet szavazott meg a társulat céljaira, ez összeg kiutalását kérni fogják. Elhatározott, hogy a társulat részt vesz az Országos Nemzeti Szövetség alakuló közgyűlésén, s a társaságot *Majos* Károly aligazgató által üdvözölteti.

Gyászír. A kegyes tanítórond nagy-károlyi főgymnasiumát súlyos veszteség érte. Az intézet egyik fiatal, kiváló képzettségű tanára *Majoros* Endre múlt hó 25-én esteli 8 órakor korának 37-ik, szerzetesi életének 18-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele s rövid szenvedés után elhunyt. A múlt esütörtökön d. u. 4 órakor általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise-áldozat pénteken reggel 9 órakor mutatott be az egek Urának a kegyesrendiek nagy-károlyi plébániai templomában. A szatmári kir. kath. főgymn. tanárkara az elvesztett derék kolléga temetésén *Sarmaságh Géza*, *Krompaszki Béla*, dr. *Walton Róbert* és *Fölkel Béla* tanárok által képviseltette magát. — *Ekker* Ferencz, a nagy-károlyi takarékpénztár-egyesület volt alelnöke és igazgatósági tagja múlt hó 29-én reggel 5 órakor, életének 65-ik évében meghalt. Hült tetemeit vasárnap délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra. — *Iliczki* Sándor beregszászi kir. törvényszéki bíró 18 éves leánya *Erzsike* elhunyt.

Az ügyvédi kamara vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, melynek az évi jelentés előterjesztésén kívül a tisztikar megválasztása képezte legfontosabb tárgyát. Elnök leit *Farkas Antal*, alelnök *Papp József*, ügyész *Korányi János*, pénztáros *Sivanyu János*, titkár dr. *Schönpflug Jenő*. Választmányi tagok: *Helmezy József*, dr. *Fejes István*, *Uray Géza*, *Uray Gáspár*, *Csomay Imre*, dr. *Keresztszeghy Lajos*, dr. *Vajay Károly*, dr. *Zachariás Abrahám*, pótagok *Balogh Kálmán*, *Koroknay Károly*, *Magos Menyhért*, *Nagy József*, a számvizsgáló bizottság tagjai *Haraszti Tamás* elnökleite alatt ifj. dr. *Farkas Antal* és dr. *Haresár Géza*. A tagsági díj 12 frtban állapított meg.

Rendkívüli közgyűlés lesz holnap délután 4 órakor a népiskolák államosítása ügyében. Most fog határozni a város, vajjon ragaszkodik-e továbbra is a róm. kath. iskolaszékeknek lapunk múlt számában ismerttetett ajánlata után előbbi álláspontjához, mely a jelenlegi körülmények között teljesen indokolatlan volna, a kulturharcra való törekvésnek látszatát hordaná méltóságában, aminek felidézése pedig a város különböző felekezeti polgárságának mostani békés együttélése érdekében sem volna kívánatos; — vagy pedig a méltányosság terére lép s a róm. kath. egyháznak jogos óhaját figyelembe véve közmegegyezésre oldja-e meg ezt a kényes ügyet. Mi az utóbbiban szeretünk hinni a képviselőtestület bölcsességére apellálva. Épen azért a holnapi közgyűlésre felhívjuk első sorban a kath. képviselőket, másrészt minden loyális férfinak figyelmét, ki érzékkel bír a méltányosság iránt.

Dalestély. A szatmárnémeti Dalestesület 1899. év május hó 6-án a Társaskör helyiségeiben tagilletményes Dalestélyt rendez. Műsorozat: 1. Isten hozzád: Reigertől. 2. Ossian: Beschnitt-től. 3. Élet és dal: Storchtól. 4. Vineta: Seylertől. 5. Magyar népdalok: Fortunertől férfikarra. A dalestély kezdete este 8 órakor.

Adomány. Bíró *Vécsy József* a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, az egyesület által f. évben rendezendő löverseny céljaira a neje részéről 100, saját részéről pedig 200 korona adományt ajánlott fel.

A templomépítésekéről emlékeztetvén meg lapunk múlt számában, tévesen mondtuk, hogy *Csece* a tibai anyaegyházhoz tartozik, mert tényleg Nagy-Zalacsának a filiális. Mint nekünk onnan írják, a buzgó hívek mindent elkövetnek a templom felépítése érdekében, ami szegénységüktől kitélik. Egy éve még nem volt e célra egy fillér sem, s rövid idő alatt 2200 forint gyűjtöttek össze. Az alapkö nemcsak hogy van már téve, de a falak ablakmagasságig emelkedtek. A hívek egész lelkesedéssel buzgólkodnak az anyag beszerzése és összehordása körül, miben a szomszéd községek lakói is segítségükre vannak, fuvar és egyéb szükségességekkel támogatják őket. Özv. gróf *Sztáray* Antalné ingyen adta az összes kőanyagot, a téglát pedig lehetőleg jutányos árban. A templom már ez évben felépül.

A nőegyesület választmányi gyűlést tartott a múlt esütörtökön, mely alkalommal az alelnökön sajnálattal emlékezett meg az egyet 20 éven át volt pénztárosának, *Tabajdy* Lajosnak váratlan elhunytáról, s felhívta a titkárt, hogy tegyen javaslatot, miként áldozzon az egyesület az elhunyt emlékének. Erre dr. *Fechtel* János titkár gyönyörű beszédet mondott, könnyekig meghatva a jelenvoltakat. Megkapó színekkel esetezte a volt pénztáros érdemeit, s indítványozta, hogy az egyesület jegyzőkönyvében örökítse meg emlékét, özvegyéhez részvétiratot intézzen és szobrának felállításához 50 frttal járuljon. A választmány a javaslatokat magáévá tévén, a pénztárosi állás betöltését a legközelebbi közgyűlésre tűzte ki.

Az első áldozáson 64 leány és 42 fiú gyermek vett részt. A szent misét *Tóth* József segédlelkész végezte, míg *Ekker* Lajos szép alkalmi beszédet intézett a kicsinyekhez, mely a szülőket is sokszor könyekig meghatotta. Az áldozás után a leánykák a zárdában, a fiukat a papnöveldeben vendégelték meg.

Jótekonyság. Gróf *Károlyi* Antal a Csappon építendő róm. kath. templom részére ötven forintot volt kegyes adományozni, mely adományért halás köszönetét nyilvánítja ez uton is dr. *Buday* Sándor lelkész.

Tűzlárma riasztotta fel hétfőn reggeli 2 órakor városunk lakosságát. A Hunyady-utczában a Kassai Károly szücsmeister háza kigyuladt és rövid idő alatt a szomszéd házra is átesapott a pusztító elem. A Kassai háza teljesen leégett a másikat sikerült megmenteni.

Pád. sz. Antal perselye. Szívet emelő az a csodás munka, mit Isten nagy szentje városunkban művel alig 10 hét óta. Hálaképen szent Antal pártfogásáért, csodás hatásáért a keresztény lelkek vigasztalására és buzdításául álljon itt a következő beszédes számok kimutatása. Szent Antal perselyébe begyűlt: Februárban (egy hét alatt) 34 frt 89 kr. Márciusban 180 frt 36 kr. Áprilisban 144 frt 76 kr. Május 2-ig ismét 50 frt 67 kr., összesen 410 frt 68 kr. Kiosztott a szegények közt: Februárban 21 frt. 30 kr. Márciusban 185 frt 95 kr. Áprilisban 85 frt 1 kr., összesen 292 frt 26 kr. Csupán kenyérben 96 frt 41 kr. Jelenleg a takarékpénztárban el van helyezve 100 frt, félretéve a téli hónapokra, mikor a szükség nyomasztóbb, a többi pénz kiosztás alatt. Szabad legyen fölemlítenem a sok gyönyörű kérés és köszönő levél közül egyet, melyben: „egy kálvinista 25 frtot mellékel készpénzben sz. Antalhoz intézett kérésének csodával hatásos teljesítéseért.”

A Kölcsey-kör elhatározta, hogy május 7-én, a Nemzeti Szövetség megalakulásának napján tartandó ünnepségeken részt vesz és a szövetséget titkára, dr. *Fechtel* János által üdvözölteti.

A máramarosszigeti panama hősei. A régi máramaros szigeti takarékpénztár bukásának két főhősét: *Paris* Oszkár főkönyvelőt és *Haász* Miksa fűrészgyárost elérte sorsa. *Paris* fedezet alatt hozták Szigetre, ahol vizsgálati fogságba került; *Haász* fűrészgyárost pedig már előbb letartóztatták. *Paris* annak idején nyolcezer forintot kölcsönt játszott *Haász* kezére a bank pénzéből az igazgatóság tudta nélkül. A nagy károkat szenvedett részvényesek és betevők s általában az egész lakosság nagy elégtellessel látja a két derék ur bűnhődését. *Czipott* György kir. alügyész még számos letartóztatást szándékozik fogatosítani.

Tűz volt Halmiban a múlt héten. Leégett *Liplay* Béla körorvos ólja és felszerje és a szomszédos négy telek épületei, odaégett 2 ló és egy tehén. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Beregszászban is tűz volt ismét múlt hó 27-én este 8 órakor. A város háza szomszédoságában levő társaskösi vállalat istállója gyuladt ki, s csakhamar lángban állott a szomszédos butoraktár, mely teljesen porrá égett. Szerencse, hogy esendes idő volt, mert különben semmi sem menthette volna meg a várost a pusztulástól.

Uj intézet. A reformátusok Szatmáron tanítóújságot felállítását tervezik. Az ügy feletti tanácskozáson a szatmári nagybányai, nagy-károlyi és máramaros-ugocsai egyházmegyék képviselői ében *Benesik István*, gr. *Dégenfeld Sándor*, *Soltész János*, *Gergely Károly*, *Szél György*, *Sátor Dávid* és *Böszörményi Zsigmond* küldettek ki

A templomrabló elfogva. A Jézustársasági atyák Kálvária-templomának kifizetőjét sikerült *Doboz*benben *Veiser* Ágoston ravott mulu suhancz személyében elfogni. Egy ékszerésznek kínálta ottan egy arany kehely letört talapatát, kinek gyanúja támadván jelemtést tett a rendőrségnek. Egy szatocsnál aztán a többi ellopott tárgyakat is megtalálták.

Iszákosságának esett áldozatul a napokhan *Racze* Jakab hosszafalusi kerülő. Bepálinkázott fejjel közel az erdőszélei állomáshoz lefeküdt a vasúti sínekre, ahol el is aludt. A vonat a szó teljes értelmében eldarabolta. Térdén alul elvágta a két lábát és a derekát szelte ketté. Két vonat is átment a szerencsétlen, mirdakettő meghurczolta. Mint nekünk írják, csak az előtt egy héttel fogadta fel esküvel a papja előtt, hogy felhagy a részeges életével.

A május ugyancsak rosszul köszöntött be. Elsején d. u. 2 órakor jéggel vegyes zápor zuhogott városunkra, mely a gyümölcsfákban bizonyára tetemes kárt okozott. Különben az idő állandóan szeszélyes és hűvös, nappal mindig borong, estére kiderül, ily módon a levegő nem melegedhetik fel. Ha így tart, félni lehet, hogy *Pongrácz* és társai szomorú meglepetésben részesítik a gazdaközönséget.

Gabonaárak megtáviratozása. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a gabonaárakat a kisebb vidéki helységekre is hivatalosan megtáviratozzák. A múlt hó 26-án jelent meg a hivatalos lapban az erre vonatkozó rendelet, amely szerint a budapesti gabonaárakat 1899. május 1-től fogva rendszerint hetenkint háromszor, u. m.: hétfőn, szerdán és szombaton, rendkívüli árhullámzások esetében azonban még gyakrabban fogják a vidéki városokba és helységekre megsürgönyözni. A bécsi gabonaárakat minden hét szombatján fogják közölni.

Uj találmány. *Krupánszky* György gyönyörű-püspöki kocsigyártó egy olyan készüléket fedezett fel, melynek segítségével a kocsin ülők bármily sebes hajtás közben egy kézmozdulattal képesek a lovakat abban a pillanatban kifogni és a kocsit egy francia zárfék működése által azonnal megállítani. E találmány bármily készen levő

kocsira alkalmazható, az új kocsikárát csak igen jelentéktelen módon fogja drágítani.

A borhamisítás család. Fontos kijelentést tett a kir. kuria. Kimondotta a következőt: Ha az eladó, bár természetes bort adott el, mégis tudva műbort küldött, ez az eljárása a magánjogi csalást megállapítja, mert ezzel a vevőt tudva és akarva tévedésbe ejtette. — Az ilyen bírósági határozatok remélhetőleg hatással lesznek azokra a nagyon is elszaporodott boriparosokra, akik a magyar bor hírére már is alaposan tönkretették.

A hernyó és cserebogár irtása elrendeltetett, s azt a törvény következményeinek terhére alatt minden tulajdonos teljesíteni tartozik. A cserebogarat legegyszerűbb reggel a fa alá terített ponyvára rázni, a hernyók pedig a reggeli és esteli órákban a galyakelágazásainál csomósan szoktak tartózkodni, azok onnan kézzel leszedendők, ha magosan vannak, kőolajba mártott s pálczára kötött égő ronggyal tegegetendők. A városi kerteket és laukákat Fogarassy József, a hegyet Benyovszki Pál fogják ellenőrizni.

Hirdelmény. Miután a folyó 1899 év második évtized második havába léptünk, mindenki az 1883. évi 44. t. cz. 55. §-a értelmében felhívunk, miszerint ugy az állami, mint a községi adó és utadójának második negyedrészt a múlt évi adókiutetéshez aránytva folyó évi május hó 15-ig a városi pénztárba annál is inkább fizesse be, mivel ezen időn túl a folyó évi adók után késedelmi kamatot fog számíttatni és június 15-ő napjától a hivatott törvény 56. §-a szerint végrehajási eljárás fog alkalmaztatni. Együttal értesítjük a t. közönséget, hogy ugy az állami, mint a községi adóhátralékokat, hegyut, laktanya építési költségeket, valamint az utadó, iparkamarai illeték, hadmentességi díj, jog és bélyegilleték, ipartanodai tandíj, illeték egyenérték, műgyalogjárda, kereskedelmi iskolai tandíj, vagy bármi néven nevezendő hátralékokat 8 nap alatt annál is inkább fizesse be,

mivel ezen idő eltelté után a városi pénztár ezen követeléseit végrehajtás útján fogja behajtatni. Szatmár Németi, 1899. május 1. Hérmán Mihály polgármester.

V i d é k.

Nagy-Károly, ápr. 24.

Rendkívüli vármegyei közgazdáltsági bizottsági ülés volt április hó 29-én a főispán elnöklése alatt, melynek egyedüli tárgyát kepezte a Nagy Akos erdői füzöldíró fejelemi ügyében leérkezett belügyminisz-

teri határozat folytán szükségessé vált intézkedések megtétele.

Számokérő szék tartott a főispán szombatán a központban s a tisztviselői kar működése felett meglegedését nyilvánította.

Adóügy. Nagy az elkeseredés városunkban különösen a kereskedők között a folyó évi kivetés ellen. Érthetetlen magasan szabták ki rájuk az adót. Némelyeknek kétszeres, sőt háromszorosan is felemelték adójukat. A kereskedők deputációt menesztenek a pénzügyigazgatóhoz a kivetés leszálltása érdekében. Hogy lesz-e a mozgalomnak sikere, megválik.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjáratások © Budapest Váci-körút 68. sz.
átal a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobili és gőzcséplő-gépek
továbbá járatny-eséplőgépek, jöhrre-csésplő, tisztító-rosták, aratógépek, szénmész-ajtók, borenak.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szeceksavágók, répvágók, kukerica-morzsolók, daráló, örlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és kézikönyvek ingyen és hármantve keltetnek.

Lincolni törzsgváruunk a viláé legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gvára.

Bársonyok méterenkint 1 korona.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

a „Kossuth”-áruház

Szatmár, Deák-tér 14. mélt. Kovács Ágoston-féle házban,

hol mindennemű rövid-, szövött-, diszmű-, játékaruk és alkalmi ajándék tárgyak nagy választékban raktáron vannak.

Árjegyzék-kivonat.

- Férfi fehér sima vasalt ingek 90 krtól 2 frtig,
- ” redős ing 1 frt 10-től 2 frt 10-ig.
- ” és szines selyem ing 1 frt 70-től kezdve 2 frt. 20 kr-ig.
- ” turista ing himzett 1 frttől.
- ” alsó nadrág himzett 75-től 1 frt 50-ig
- Gallérok fehér 15 kr. drbonként, szines egész finom 18 kr.
- Mansetta 20—25 30, } szines 35—40 kr.
- Ing mell 20—25 30, } 30—35 kr.
- Nyakkendő: 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 kr.
- selyem (magán kötékek) 45 kr.
- Gyermek szines és fekete harisnyák dupla kötési patent
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 sz.
- 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 kr.
- Varrott 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 sz.
- 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 kr.
- Szines és fekete női harisnyák 12 krtól kezdve 72-ig.
- Női térd fekete szines dupla kötési 15 krtól 45-ig.
- ” fehér ingek 45 krtól kezdve.
- ” ing, bluz 1 frttől kezdve 2 frt 20-ig.

- Női glott alsó szoknya himzett 1 frt 70-ig
- Miderok 50 krtól kezdve 2 frt 50-ig.
- Női czérna és selyem kosztüik 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 kr.
- Gyermek koresztüő készlet 35, 40, 50.
- Gumi lepedő méterenkint, szürko 1 frt, dupla 1 frt 50 kr.

Női és férfi szabó kellékek.

- Diszmű és játék tárgyak.
- Fali-diszok 16 krtól kezdve 75-ig
- Három oldalu tükör 20, 25, 30, 50, 80, 1 frtig.
- Czigaretta hüvely 100 drb tőtővel 20 kr.
- Női nyakdiszek 29 krtól kezdve.
- Virág-vázák és szobrok himzett 15 krtól kezdve.
- Női kézi bőr-erszény fogóval és bársony 15, 30, 50, 70 kr.
- ” Női közpiaezi szatyol 40, 45, 50, 60 kr.
- Piaczi-kosár dupla kötések 45, 50, 60, 70, 80, 1 frt.
- Hajas babák 12, 14, 19, 18, 20, 25 kr.
- Francia 20, 35, 40, 45, 60, 80, 1 frttől 150-ig.
- Gumilabdák 6 krtól kezdve 55-ig

Mindennemű alkalmi vételek s a többi fel nem sorolt ezikkben **rendkívüli olcsó árban** szerezhetők be. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel,

Egy jó családból való fiu tanulólul felvétetik.

BERNÁTH B.

A „Kossuth”-áruház tulajdonosa

Mosó selymek himzéshez 2 kr.-kint.
Filosel 5 kr. kint.

Fuolard szaten méterenkint 10 kr. moarított 10 kr.

Atlasz-satin méterenkint 22 kr.

ÁRJEGYZÉK.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS ÉS HENTES, FRISS ÉS FÜSTÖLT
HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL.

Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

kilo I. rendű marha hus	—	52 kr
" Sertés hus	—	52 "
" Borju hus	—	60 "
" Bányai hus	—	—
" Friss disznózsir	—	72 "
" Vastag szalona	—	72 "
" Háj zsirnak	—	68 "
" Paprikás szalona, vékony stráf	—	84 "
" Fehér sós szalona táblákban	—	72 "
" Kolozsvári páczolt szalona	—	80 "
" Füstölt szalona táblákban	—	76 "
" Páczolt sonka esontal 1 frt.	—	—
" " " esont nélkül 1 frt.	10	—
" " " kiffőve — 2 frt.	—	—
kilo Friss kolbász bors., ezitr., fokh.	64 kr	—
" Füstös kolbász fokh. bors.	—	80 "
" Lengyel kolbász	—	80 "
100 pár finom virsli	—	4 frt
100 drb szalvalád	—	4 "
100 pár frankfurti tormás	—	6 "
kilo Majsajt	—	80 "
" Párizsi sajt	—	80 "
" Czitromos sajt sült	—	80 "
" Disznófej sajt	—	64 "
db. Páczolt marha nyelv	—	80 "
1 kilo Tepertő	—	64 "
1 kilo Vegyes hideg felvágott	—	80 "

5 kiós postarendelvény pontosan eszközöltetik

Zsir és szalona nagyban eladás.

Tisztelettel

Bölönyi László

Haszonbérleti hirdetmény.

Jász-Nagykun-Szolnokvármegyében bekebelezett **Tisza-Püspöki község határában a szatmári káptalan birtokából**, a jelenleg Kovásznay Zsigmond ur által haszonbérlet, mintegy **2827 holdnyi** (1200 ölével holdját számítva) részlet **1900. évi október első napjától** 15 évi időtartamra haszonbérbe kiadatik.

Bérleni szándékozók felhivatnak, hogy zártajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva és a szatmári káptalannak ezimezve benyujtsák.

Az ajánlattevő ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy a kötetendő szerződés tervezetét és a többi feltételeket megtekintette s azokat elfogadja.

A kötetendő szerződés tervezete és egyéb bérleti feltételek Szatmártt alulirotnál és Tisza-Püspökiben a gazdasági felügyelőnél megtekinthetők.

Szatmártt, 1899. ápril hó.

Szabó Norbert,
dékán-kanonok.

3-2

Legnagyobb nyeremény legszerencésőbb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencésőbb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
Kétszámjegyű számban jelölendő	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	50000
	1 " "	30000
	1 " "	20000
	2 " "	60000
	1 " "	40000
	5 " "	30000
	1 " "	25000
	2 " "	20000
	3 " "	15000
	31 " "	10000
	67 " "	5000
	3 " "	3000
	432 " "	2000
	763 " "	1000
	1238 " "	500
	30 " "	200
31700 " "	200	
3000 " "	100	
4900 " "	100	
50 " "	100	
3900 " "	80	
2900 " "	40	

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa uraknak Budapest.**

Kérek részomre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utárvételezni kérem } A nem tetsző törlendő.
postautalvánnyal küldöm.

Pontos cím.

A negyedik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és **100,000** sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeremény jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általános ismeretes, **óriásiak.**

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencésőbb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerű **eredeti árban** és pedig:

egy **egész** I. o. eredeti sorsjegyet **6.—**
" **fél** I. o. " " **3.—**
" **negyed** I. o. " " **1.50**
" **nyolczad** I. o. " " **—75**

küldünk szót **utárvétellel**, vagy a **pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelvényeket** mielőbb, legkésőbb azonban

👉 folyó évi május 18. és 19-ig, 👈
mely napokon a huzás van,
hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték
főelárusítói

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

MILLENIUMI ÉREMMEL KITÜNTETVE.

Fehéreműm az „ezredéves kiállításon”

A tavaszi idény alkalmából

van szerencsém Szatmár város és vidéke n. é. közön-
ségével tudatni, hogy

a legújabb divatu

NŐI RUHAKELMÉK

ÉS FÉRFI GYAPJUSZÖVETEK

dus választékban érkeztek

Hazai iparsarnokomba, hol a

legszébb menyasszonyi kelengyékét

a legrovidebb idő alatt legjutányosab-
ban készítetem.

Ugyancsak nagy raktár valódi szepességi
lenvásznak, damaszt, asztal- és ág-
neműekben, kész női és férfi fehérne-
műekben.

A legnagyobb szőnyegraktár.

Ugyszintén függönyök, ággyerítők és
asztalterítőkben nagy raktár; valamint
a legújabb ruhadíszítések és sok más
ujdonságok.

A n. é. közönség nagybecsü látogatását kész szol-
gálatlal kéri:

Páskuj Imre.

Szővegmintákat és árjegyzéket vidékre bérmentve küldök.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Ritka alkalom olesón bevásárolni!

Ki jó ruhát

olesón akar beszerezni, az menjen **Klein Jakob** Deáktéri (nagy tőzsde mellett)
ruha üzletébe, a hol mindennemű

férfi-, fiu-, és gyermek ruhák,

felöltők, téli kabátok és köpenyek, ugyszintén,

női tavaszi és téli jaquetek,

gallérok, kör és utazó köpenyek, gyapju szövetek és diszek,
míg a raktár tart, bámulatos olesó áron árusíttatnak.

El ne mulassza senki személyesen meggyőződni és szükségletét mielőbb
beszerezni.

Tisztelettel

Klein Jakob.

Deáktér, Keresk. és Iparbank palota.

Csak rövid ideig!

Mig a raktár tart!

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Boulogne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Walteggasse I. Bécs, IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1899-ik őszi és téli idényre

papi-, rend- és világi

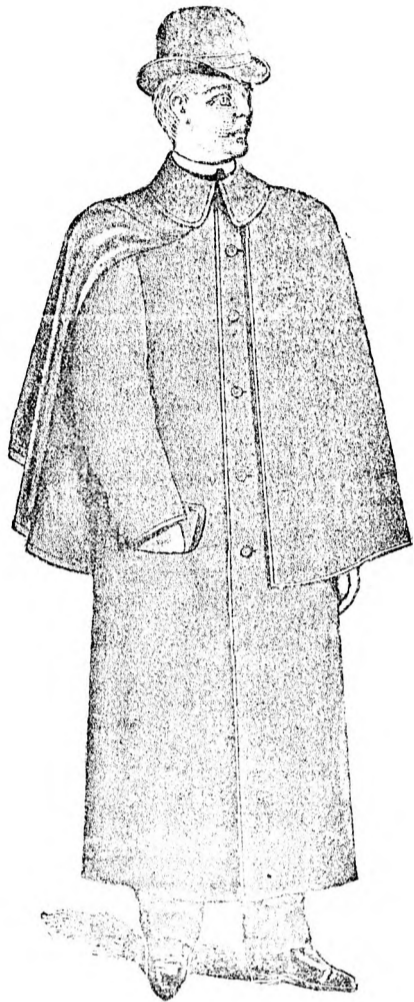
RUHÁKAT;

különösen:

meleg téli havelokozat, s. p. finom fekete palmerstonból ujjak nélkül 18 frt, ujjakkal 24 frt.; ujjakkal és valódi széles prém-gallérral, bélelve 34 frt.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapucnák, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és díszes kivitelben. Szövetek méter számra is eladtnak.

Egyházi szerek

végleges megrendelés után olcsón szállíttatnak.

Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

ORGONA-ÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

Rieger testvérek

Budapest,

VII. Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr. Szil.) es. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolcsóbb árakon kiváló orgonákat szállítanak.

A czég 25 évi fennállása óta

700 uj orgonát

épített, melyek közül 245 esik Magyarországra, a többiit Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz Olasz és Törökországba szállították

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Zarándoklat négy kegyhelyre, mint tavaly:

Lourdesbe,

Jézus szíve kegyhelyére: Paray le Monial, Franciaországban, Einsiedeln, Sveiczban, Vitenbe és Tiroiban.

Indulás: 1899. évi július hó 6-án.
Visszatérés: 1899. évi július hó 24-én.
Utazás tartalma: 18 nap.

Utirány:

Budapest, Bécs, Linz, Salzburg, München, Lindau, Zürich, Genf, Lyon, Toulouse, Lourdes. Vissza: Lourdes, Cette, Lyon, Genf, Zürich, Innsbruck, Bécs, Budapest.

Árak: I. osztály 215 frt)
" II. " 185 frt) 9 napi teljes ellátással.
" III. " 105 frt)

Jelentkezni lehet 1899. évi június hó 15-éig a bp-esti II. ker. plébániahivatalban ahol részletes program is kapható, Dömötör Gedeon plébános vezetónél.

Elvállalok épület-üvegezéseket.

GYÖRY KÁROLY

ÜVEG- ÉS PORCELLÁN KERESKEDÉSE SZATMÁR, DEÁKTÉR.

Jelen idényre ajánlom egész uj mintájú porcellán és angol fajans étkező, kávé, teás, és ozsonnás készleteimet, melyekből **rendkívül nagy raktárt tartok.** Továbbá ajánlok: Magyar, Cseh, Francia ivókészleteket, Berdorfi, Alpaca és cinacél evőeszközöket, **konyha berendezési** cikkek, egész finom olaj nyomatu genre és szent képeket, sok más használati és dísz tárgyakat, melyekből állandóan nagy raktárt tartok.

Kérve a nagyérdemű közönség becses pártfogását

kész szolgálattal

Györy Károly.

Kész ablakok minden nagyságban.

Törvényesen hitelesített üvegek és poharak.

Kép-keretek igazán olcsó árban.